

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Megkerült az egyik százaléjes!

Kinél van a 0307 K4007 100160307 8 Mai 1924 számú

100 lejes bankjegy?

Ezért ötszáz lejt adunk --- Az elsőt már beváltottuk
Ujabb százaléjeset bocsátunk újjára

A kisebbségi panaszok a minisztertanács előtt

A kormány foglalkozott a Népszövetség elé kerülő előterjesztéssel

Bukarestből jelenti a Rador: A kormány tagjai tegnap délután négy órakor minisztertanácsot tartottak Vaitoianu helyettes miniszterelnök elnöklésével.

Az ülésen Ducea külügyminiszter ismertette a Népszövetség ülésén tárgyalás alá kerülő problémákat és a kormány álláspontját egyes kérdéseket illetően. Előterjesztette ezenkívül

a kisebbségi panaszokkal szemben a Népszövetséghez benyújtandó összegyűjtött anyagot.

A külügyminiszter részletesen ismertette az erdélyi telepések panaszaira adandó választ, majd bemutatta az egyes memorandumokat, amelyeket

a kormány elkészített a földbirtok reform, a nyelvhasználat és iskolakérdés ügyében.

Külön bemutatta azokat a dokumentumokat is, amelyekkel a sajtószabadság ellen felhozott panaszokat cáfolja.

A kormány százmillió lej új hitelt szavazott meg a besszarábiai utak javítására, majd a CFR autonómiájáról szóló törvény alapján az igazgatóság elnökévé Copescu mérnököt, az igazgatóság tagjaivá Constantin Busislavot, Corbeliu Balteanut és Mitrit nevezték ki, kívülük kinevezik az igazgatóságba képviselőket a nagyvezérkar, a pénzügyi, ipari és földművelésügyi miniszterek.

A minisztertanács újabb 90 millió lej beruházási hitelt szavazott meg és pedig

25 milliót a bukaresti telefonközpont javítására, 65

milliót pedig waggonjavítási célokra.

Mardarescu hadügyminiszter tett ezután jelentést arról, hogy a hozzá befutott hírek szerint a

kommunisták merényletet akarnak elkövetni egyes

municioraktárak ellen.

Ismertette ezzel kapcsolatos intézkedéseit.

A minisztertanács kimondta, hogy az uralkodó hazakerkezésével az összkormányra ruházott királyi jogok visszaszállottak az uralkodóra.

KÜLFÖLD

A magyarországi politika szenzációja Beniczky volt magyar belügyminisztert három évi fogházra ítélték

A tárgyalóteremben nyomban letartóztatták

Budapesti táviratunk: Kormányzósértésért és hivatali titok megsértéséért állították bíróság elé Beniczky Ödön, volt magyar belügyminisztert, aki a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében, ügyesség előtt tett vallomását a budapesti Az Ujság-ban közzétette. A vallomás, — amelyet annak idején az Estilap is közölt, — igen súlyosan érintette Horthy Miklós magyar kormányzó személyét — és kinos meglepetésként teleleveníttette a síófoki eseményeket, hivatkozott a kormányzó és közte lefolyt kellemetlen purparle tanúira: gróf Bethlen István magyar miniszterelnökre, gróf Andrássy Gyulára, gróf Apponyi Albertre és gróf Pallavicini Györgyre. Ezért — mint emlékeztet — Beniczkyt letartóztatták, az Az Ujság-nak azt a számát, amely az inkriminált közleményt közölte, elkobozták, majd pedig a kormányzót sértő tiltott közlés miatt a lap megjelenését törvényes eszközökkel beszüntették.

Időközben az Az Ujság — több heti szünetelés után — ismét megjelenhetett, Beniczky Ödön ellen azonban tovább folyt az eljárás, s a vizsgálati fogság, amelyet nyomban a cikk megjelenése után fogatatosítottak ellene, egészen a múlt hétig tartott, amikor is hárommillió korona kaució ellenében — betegségére való tekintet-

tel — szabadlábra helyezték.

Ez azonban még nem jelentette azt, hogy a komoly politikai háttérű ügy lekerült volna a napi-rendről. Úgy Beniczky, mint a lap ellen az eljárás folyt tovább és a budapesti törvényszék Lőreky-tanácsa tegnap megkezdte a nagy port fölvert ügy tárgyalását. Egyelőre csak a kormányzósértésnek és a hivatali titok elárulásának vádját tűzték ki tárgyalásra, míg a tiltott közlés miatt emelt vádat külön fogják tárgyalni.

Sztrache Gusztáv főügyész előterjesztésére a bíróság tegnap zárt tárgyalást rendelt el, azaz az indokollással, hogy a nyilvános tárgyalás a közrendet veszélyeztetné.

Tegnap délután teltáramkor nyílt tárgyaláson hirdette ki a bíróság az ítéletet. Eszerint

Beniczky Ödön volt magyar belügyminisztert, kormányzósértés és hivatali titok megszegésének vétségében bűnösnek találta a bíróság, s ezért három évi fogházra ítélte.

Mellékbüntetésként tízenötmillió korona pénzbüntetést, három évi hivatalvesztést és politikai jogainak ugyanannyi időre való elvesztését szabta meg ki Beniczkyre a bíróság.

A büntetés kiszabásánál a bírós-

ság enyhítő körülményt nem talált, — ellenben

súlyosbító körülménynek tekintette a kormányzósértés nagy halmazát, példátlanul súlyos voltát, továbbá a szándékosságot és a célzatosságot.

Az ítélet kihirdetésénél jogászok és politikusok tömege töltötte meg a termet, s mikor az ítélet elhangzott, a meglepetés moraja zuhogott fel a teremben. A főtárgyalás elnöke erősen követelt csendet.

Ezután Sztrache Gusztáv főügyész indítványozta, hogy tekintettel a súlyos büntetésre, illetve a szökés veszélyére, rendelje el a bíróság Beniczky Ödön azonnali letartóztatását. A bíróság az indítványnak helyt adott és Beniczkyt a tárgyalási teremben nyomban letartóztatták szuronyosőrök jelentek meg a teremben és átkísérték a Markó utcai fogházba.

Beniczkyt az ítélet kihirdetése még nem érintette olyan kinosan, mint a nyomban való letartóztatás.

Az izgalmaktól meggyötört politikus idages hanglejtéssel közölte a bírósággal, hogy nem nyugszik meg az ítéletben és telebbre

Atlantic mozgó Apolló mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Sláger! Ma, csütörtökön és holnap pénteken Sláger!

Dicsőség utja

Hatalmas társadalmi dráma 10 felvonásban

A főszerepekben: LIL DRAGOVER és HANS MIERENDORFF
Az Atlantic nyári mozgó egynegyed 10 órás előadásán tellép

Percel Sári

világhírű táncművész.

Jön ZIGOTTO, a legkitűnőbb 6 felvonásos burleszkjében.

Az ugyancsak Beniczky Ödön, valamint Kóbor Tamás, az Az Újság főszerkesztője ellen, tiltott közlés miatt indult büntető tárgyalását ma délelőtt kezdte meg a budapesti törvényszék.

MIREK

A mai zürichi nyitás

DUNARÉGI 260-

BERLIN ... 12318 PARIS ... 242 —
NEW-YORK ... 51725 PRAGA ... 1530 —
LONDON ... 2510 — B.PEST ... 7270
BEC ... 7285

Nagyvárad
Aranyamon

Magyar korona	345 aru	350 pénz
Osztrák schilling	2835	2800
Francia frank	950	965
Angol font	985	988
Svajci frank	3920	3930
Lira	90	98
Dollar	20	201
Csehszlovák korona	98	100

A kunioldi vasúti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson aratja a Nemzetközi Matokocsitársaság nagyvárad i fiokja (Hegedűs Hirlapiroda.)

VASAS-TÖREKVÉS
MÉRKÖZÉS VÁRADON.

A Nagyvárad Munkás Otthon Egyesület azzal a kéréssel fordult az itteni Szövetséghez, hogy engedje meg a Munkás Otthon felépítésének javára egy Vasas-Törekvés mérkőzés megrendezését és engedje el ezen cél érdekében a szövetségnek járó illeteket. A mérkőzést folyó hó 8-án, kedden délután egy negyed 6 órákor rendezik meg a Khédey-kerben a következő csapat összeállításában: Vasas válogatott. Szentmihályi, Seres I., Markovits, Körössi, Kubicek, Vékus, Csiri, Seres II., Micsinai, Rónai Hauser, Csomág, Szilágyi, Keller, Zsiga, Pies, Bertók, Sternberg, Groh, Székely, Bartha, Ströck III.

A mérkőzés ugyiszólván válogatott jelleggel bír, mindamellett minimális belépti díjak mellett és tekintettel arra, hogy ünnepre esik, minden valószínűség szerint nagy közönsége lesz.

Zboray és
Dr AndriskáTerjed a hajóssztrájk
Angliában

Londonból jelentik: Az angol kikötőkben terjed a hajóssztrájk. Négy hajó tegnap nem indulhatott el a francia partok felé.

Jön Zigoto

a legpompásabb, legkacagtatóbb
6 felvonásos burleszkjében

* Összmunkásság bálja. Holnap, szombat este lesz megtartva fényes műsorral egybekötve az összmunkásság bálja. A kitűnő műsor egyik legkitűnőbb száma az Összmunkás Dalkör és a Gutenberg Dalárda közös kara, melyet András Ede, a közismert dalszerző tanított be s ugyancsak ő vezényli le. Ugy a Gutenberg, mint az Összmunkás Dalkör meg egy-egy külön számot ad le. A bálon fog bemutatkozni a nyilvánosságnak a munkásság saját zenekara, melynek vezetője a jónevű Bornemissza Károly.

* Beiratások az iparstanonciakolába. A beiratások — mint az igazgatóság közli — az iparstanonciakolába szeptember 16-ától 17-ig bezárólag d. e. 9—12 d. u. 3—6 órák között tartanak — vasárnap és ünnepnap kivételével. A rendes tanítás 22-én kezdődik. — Tanszerdíj fejenként 100 lei. Évközben átíratások nem eszközölhetnek, miért is minden tanonctartó mester a beiratáskor adja elő a beosztásra vonatkozó okmányát. A késedelemzők a beírás utolsó napja után haladéktalanul a rendőrség kihágási ügyosztályához bejelentetnek. A kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetem az érdekelteket, hogy kor és előképzettségre való tekintet nélkül minden iparos tanuló köteles beiratkozni. Felmentés csak a beiratkozás megtörténte után okmányok alapján lehet kérni. A be nem szegődött tanuló azonnal kössenek szerződést, mert a törvény szerint az iskolába járás még a próbaidőre is kötelező. Az igazgatóság.

* SZERB vízum 950 lei a Hegedűs Hirlapirodában.

* A rendőrprefektusi titkár szabadságon. Jonescu rendőrprefektusi titkár szabadságideje alatt Mariora Hanchesiu tisztviselő helyettesíti.

Jön Zigoto

a legpompásabb, legkacagtatóbb
6 felvonásos burleszkjében.

* A Patzkó-zereiskolában a beiratások megkezdődtek. Ep. Clorogariu (Uri)-utca 15. Tanítás 7-én kezdődik.

* Ma este van a színészek bucsuhangversenye a Katolikus Körben.

* Ninnban olcsó szappanok.

* Flegmann Armin cég szövet és szőrme felöltő újdonságai megérkeztek. Olcsó árak.

* Sajonta-Mare és Oradea-Mare között Autobusz járat indul szeptember 4. péntektől. Az Autobusz indul 7 órákor reggel és délután 4 órákor Str. Alexandru (Teleky)-utca és Str. Eltor (Vitéz)-utca sarokról. A viteldij 70 lei.

* Óriási választékban érkeztek eredeti angol szövetek a Hellas R.-T. áruházába, Str. Avram Jancu (v. Kossuth)-u. 14., ahol minden ruházati cikket 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre lehet megvásárolni.

* Elutazók figyelmébe: Kisenew és bucuresti mintavásárra szóló kedvezményes vasúti jegyeket válthat a Hegedűs Hirlapirodában.

Jön Zigoto

a legpompásabb, legkacagtatóbb
6 felvonásos burleszkjében.

* Vegye meg a Die Wienerin divatlap legújabb számát, szahásíval, igen szép modellekkel a legszébb kis olcsó divatlap kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ára 40 lei.

Brodi: Rembrandt fejek 150 Lei

* Számos elismerőleveli bizonyítja az Agi krém csodás hatását.

* Művészi fényképfelvételek Kertész fényképésznél. Bulevardul Regele Ferdinand 2. szám. Bazár épület, feljárt színház-oldal, volt Molnár műterem.

Ninnban Kölnivizek kimérve.

* Mennyi lehet a fürdői autobusz viteldija. A rendőrség közlekedési ügyosztálya hivatalosan közli, hogy a Püspök- és Félixfürdői autók viteldija a mai naptól kezdve személyenként 20 lei.

* Ha elutazik, jegyét a Hegedűs Hirlapirodában váltsa meg.

MOZI

000

— Dicsőség utja. Régen volt az Atlantic és Apolló mozgóképműsorán olyan hatalmas társadalmi dráma, mint a Dicsőség utja. Egy színészno élettörténetét rajzolja meg a szerző az életből kiragadott realiztikus színekkel, markáns vanásokkal ecseteli azt a tövises utat, amelyet egy színészno meg kell járnia, amíg dicsőségének tetőpontjára jut. — Lil Dragover játsza az egyéniségének teljesen megfelelő szerepet, azzal a tökéletességgel, amely őt a kiváló filmművészek sorába emelte. Mellette Mierendorff játszik egy nagy szerepet, gazdagítva eddigi igen sok sikerét. Az Atlantic nyári mozgó 9 egy negyed órás előadásán Percel Sári táncol. Klaszikus táncokat lejt, kiragadva a közönséget a köznap, modern táncok légköréből egy olyan világba, hol a tánc valóban művészet. Igen lelkes közönsége a legmelegebb tapsokkal honorálta kiváló művészetét. Ez a műsor még ma és holnap megy.

— A cenzura nem engedélyezte a „Zaza” című Glória Swanson-filmet, úgy, hogy a Dorian-filmszínház egy másik nagyszabású, pazar kiállítású Glória Swanson-filmet, az „Amerikai lányok” című 6 felvonásos film-drámát tűzte ki műsorára. Ebben a filmben Glória Swanson a mai lány típusát, a regényt olvasó, tenniszező, kokettáló leány alakját csodás élethűséggel alakítja. A pompás film péntekig bezárólag marad műsoron. Az előadások 6 és 9 órákor kezdődnek. — Jön: „Egy szent bűne.”

Nyilttér

ERTESITES.

Mercur Aruház, Jacob & Mendel cég beltagja, Mendel Szidor úr a cégből kölcsönös megegyezés folytán kivált és a cég Jakob Samu tulajdonába ment át, aki azt mai naptól kezdve saját neve alatt folytatja.

MERCUR ARUHAZ
Jacob & Mendel.
Jacob Samu.

Házhelyek
eladók

Strada Fűzes-utca és Facan-soron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

1970

Ertekezhetni Topsálnál Str. Clorogariu (v. Uri-utca) 56.

Nagyvárad legrégibb szűcs és szőrme nagyáruházában Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szőrmeáruk nagyválasztékban Hosszu sil bunda 11.000 leitől

Hazajött Tibor Ernő

Közel egy éve annak, hogy elment. Évtizedes, komoly sikerek után is fejlődni, tanulni akart és Tibor Ernő feladta régi váradi kényelmét, nyugalma, összeköttetéseit és elment világgá. Páris volt az első stáció: minden művészek legfőbb iskolája, ahol öt teljes hónapig élt és — mint maga mondja — csak nézett.

— Tulajdonképen nem is csináltam Párisban mást, csak néztem. De ez munka volt, tanulmány és érdemes. Hiszen Párisban naponként ötven-hatvan kiállítás nyílik... És hol vannak még a muzeumok, a képtárak... Igaz, hogy ma már Páris sem a régi. S a sok-sok telkapott művész között alig akad egy-egy igazán kimagasló érték. De azért mégis rengeteg élményt és tapasztalatot szereztem...

Aztán jött Concarnenau, az ottani pezsgő élet: szintén, mint studium. És innen a verejtékes munka Bretagnében.

— Soha még olyan frissen, biztonságosan és kedvvel nem dolgoztam, mint ott. Hoztam is haza vagy harminc—negyven képet, meg egy csomó vázlatot, amit majd itthon fogok feldolgozni. A bretagnei népelet páratlan szépsége inspirálta valamennyit. Sok köztük a tájkép és sok a figurális kompozíció.

A tegnap délutáni gyorsal jött haza Tibor Ernő. S este már a kávéházban beszélt élményeiről, terveiről. Egyelőre itt marad Váradon, aztán megy Pestre, ahol az Ernst-muzeumban kiállítást rendez. A jövő évben pedig — mert akkor újból kezdődik a munka — Itáliába készül.

Beszállásolás helyett lakásrekvirálás

Szeptember elsején a nagyváradi csendőrszolgálatban új tiszti tanfolyam nyílt meg, a melyre más városokból 15 nős katonatisztet vezényeltek Váradra. A lakásrekviráló bizottság egyik legutóbbi ülésén foglalkozott az új tisztek elhelyezésének kérdésével és — nagyon helyesen — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szükséges tizenöt szobát nem rekvirálás, hanem beszállásolás útján fogja előteremteni. A bizottság ezért megbízta az államrendőrséget, hogy gondoskodjék a szobák felkutatásáról.

A beszállásolás, bár az ezuttal mintegy hat hónapra szól, az érdekelt bérlokre nézve bizonyára sokkal kellemesebb lett volna, mint a végleges jellegű rekvirálás. A beszállásolás azonban nem járt sikerrel, azon egyszerű oknál fogva, hogy a rendőrség közegei nem találtak elfoglalható szobákat.

Erre való tekintettel a lakásrekviráló bizottság tegnap elhatározta, hogy felülvizsgálja a rendőrség által lefoglalt szobákat és — ha szükséges, — a maga közegei útján fog a szükségletéről gondoskodni. Ami azt jelenti, hogy a beszállásolásból alighanem rekvirálás lesz megint.

Megkerült az egyik százalékos

Puskás Gyula pincér bukkantra rája — egy bankó útja az Estilap szerkesztőségéig

Néhány nappal ezelőtt, pontosan: vasárnap délután hat óra tájt az Estilap egyik munkatársa a Royal-terraszan a főpincért szólította:

— Fizetni! Volt egy kávém, két kifli, egy pohár szóda és tíz cigareta.

— Igenis — hadarta Marci, az annyi mint 12... 17... 36... köszönöm assan — és begyűrt egy százalékos bankjegyet a széles tárcába, aztán tovább rohant.

A százalékos már ott szorongott sok más társa között, s a szegény bankjegy maga sem tudta, hogy a zürichi kurzusoktól függetlenül e pillanatban olyan ázsioja támadt, amilyenre legörvendetesebb lejárvulás esetén sem számíthatott. Igen, ez a százalékos abban a minutában, ahogy elköltöttük, nyomban ötszáz lejt ért. És ezzel el is indult vándorutjára a bankó, hogy kiszámíthatatlan vándorút után visszatérjen hozzánk. És tegnap visszatért. Megjelent szerkesztőségünkben egy szőke fiatalember. Bemutatkozott:

— Puskás Gyula vagyok, borki a Pál-vendéglőből. Elhoztam azt a száz lejtést, amelyet az Estilap keres.

Atvettük a bankjegyet és konstataztuk, hogy tényleg egyike azoknak, amelyeket utjukra bocsajtottunk. A számok pontosan stimmelnek: 0640 D1985 49603640 február 1921.

Nyilvánvaló volt, hogy a Royal főpincér váltás közben adta tovább valakinek a bankjegyet, hogy aztán az illető maga ment-e el a Pál-vendéglőbe elkölteni, vagy mindjárt a kávéházban fizette ki dominó, vagy kártyadifferenciában esetleg valamelyeki váradi üzletben fizetett vele vásárlás közben, s innen cirkulált tovább három napon át a mi százalékosunk, bajos volna megállapítani, — de annyi tény, hogy kedden este tizenegy órakor került a szerencsés Puskás Gyula kezébe. Hogy miképp, annak külön érdekes története van, amit Puskás Gyula ilyenformán adott elő nekünk:

— Már leszédtek az asztalokról az abroszt, feiramt volt, a főpincér ur megnézte az órát: tizenegy óra, na nem jön már senki. Gyula mennyi kell magának trafikra? — kérdezte. Elég lesz háromszáz lejt főur! És ideadott három darab száz lejtést. Másnap megvettem a trafikot, de csak két száz lejtért. Este nem igen áruztam. Fáradtan mentem haza éjjelkörüli, de azért az ágy szélén még elolvastam az Estilapot. Egyszer csak a szemembe ötlött, hogy az Estilap két darab százalékos keres

s aki megtalálja mindegyikért ötszáz lejt kap. Hamar arra gondoltam, hogy milyen kár volt azt a háromszázlejt meg nem nézni. Most már csak egy van. Istennem, talán azok közt amiket előlítottam volt olyan százalékos, amit keresnek. De azért csak hogy megnyugodjak kikötöttem a zsebemből az egyetlen százalékosomat. Mikor az első számát elolvastam és ugyanaz volt, ami az Estilapban állott, a szívem is dobogni kezdett. Tetszik tudni nem nagy pénz az az ötszáz lejt, de nekem most nagyon is jól jönne. Aztán tovább olvastam és az is odaílt. Jaj csak most már

az utolsó is stimmelne. És az is stimmel. Mégegyszer végignéztam, hangosan olvastam a számokat, aztán már bizonyos voltam: ez az egyik százalékos, amit keresnek. Szépen összehajtottam és vigyázva eltettem. Sose volt még százalékesem, ami ilyen egyszerre ötszáz lejt ért.

Jól van derék Puskás Gyula, ne künk is jól esik, hogy olyan ember kezébe került ami vándor bankónk aki így örülni tud neki. Allítsa ki a nyugtát és mi kifizetjük az ötszáz lejt.

Puskás Gyula leült, megírta a nyugtát és átadta:

Igazolom, hogy a 0640 49603640 D.1921
4. február 1921

jelzőm száz lejes bankjegyet a Nagyvárad Estilap szerkesztőségébe
500, azaz ötszáz lejt felvettem
Nagyvárad 1925. szeptember 2.

Puskás Gyula

Utjára bocsajtott egyik százalékosunk tehát visszatért. A másik még kering valahol, bujkál a bankjegyek rengetegében. Csak tessék keresni, nem árt egy kis megerőltetés!

Mire megkerül, vagy tán már előbb is ujjabb indítunk utjára. Ennek a kis vadászatnak izgalma megéri nekünk az áldozatot.

Miért mondott le két megyei prefektus

Bukaresti tudósítónk táviratozza: Stancescu alezredes, a besszarábiai Cetatea-Alba-megyei prefektusa elküldötte lemondó levelét a belügyminiszteriumnak. — Ugyancsak lemondó levelet küldött A. Gheorghiu-Doinaru, Ismail-megyei prefektusa. Ezt a lemondást a belügyminiszter már el is fogadta.

Az Adeverul e lemondások okát a következőkben találja: a mezőgazdasági kamarai választások alkalmával Cetatea-Alba-megyében az ellenzéki lista több, mint tízezer szavazattal győzött a kormány listája felett. Ismailban az ellenzéki listának hatvezren felüli többsége volt.

Kik kaptak engedélyt rádió felszerelésére

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A Monitorul Oficial legírsebbszáma közli a rádió-törvényhez szolgáló végrehajtási utasítást. E szerint román állampolgároknak, akik nagykorúak, lehet engedélyt adni rádió-készülék felállítására. Idegen állampolgárok a belügyminiszterium, illetve az ennek alárendelt hatósági szervek véleményezése alapján kaphatnak engedélyt.

délyt adni rádió-készülék felállítására. Idegen állampolgárok a belügyminiszterium, illetve az ennek alárendelt hatósági szervek véleményezése alapján kaphatnak engedélyt.

Nagyszabású váradi akció tisztviselő-lakások építésére

Az agrárreformnak a városi lakosságot talán legközelebből érintő szakasza az, amely házhelyeket oszt szét az igénylők között. Hogy joggal ki tarthat igényt ilyen házhelyre, azt előírja a törvény, amelynek széles alkalmazása esetén valószínűleg Nagyváradon is többen jutottak volna házhelyhez, mint amennyien tényleg kaptak. — Egyelőre azonban nem lehet változtatni a már megtett intézkedéseken, de ettől függetlenül, most már, hogy a házhelyeket rövidesen kimérik, előtérbe nyomul a probléma másik fele, amely talán még általánosabb fontosságu, mint a házhely-kérdés magában véve:

az építkezés e házhelyeken.

Ismeretes, hogy az agrárreformnak az a szakasza, amely a házhelyekről intézkedik, azt is előírja, hogy a parcella tulajdonosa köteles a birtokbavételtől számított öt esztendőn belül házat építeni az államtól kapott telekre. Amennyiben ezt nem teszi, a telek tulajdonjoga visszaszáll az államra. Ez igen szép és üdvös intézkedés, de a gyakorlatban nem igen állja meg a helyét. Mert honnan vegyen magának a munkás, állami tisztviselő, a vasutas, — aki telekhez jutott — annyi pénzt, hogy ezt a helyet be is építse? Ez a kérdés annál erősebben kezdi foglalkoztatni az

érdekeket, minél inkább közeledik az az időpont, amikor a házhelyeket kimerik és tulajdonba adják. Magasrangú váradi tisztviselők és előkelő pozícióju magánemberek egy kis csoportja már régóta keresi az útját-módját e kérdés megoldásának és a jelekből megállapítható, hogy ma már meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak egy nagyszabású házépitő-akció előmunkálatai.

Az említett csoport élén Fildan Emil dr főügyész áll és osztoznak a munkájában: Schuster Lajos ny. ezredes, Barbu Romulusz, a Bi-horeana vezérigazgatója, dr Maior László, Fetu V. János, a Leszámitolóbank igazgatója, Pop János, a Banca Nationala aligazgatója, Ferdinand Illés kereskedő és Stanescu N. Viktor, a Tábla jegyzője. Tegnap délután ez a kis csoport a főügyészségben értekezletet tartott, amelyen a házépitési akció anyagi eszközeinek előteremtését vitatták meg.

Schuster Lajos ny. ezredes általa és Fetu V. János által alaposan kidolgozott memorandumot terjesztett a csoport elé és e memorandumban részletesen megjelöli azokat a módokat, amelyek mellett lehetséges volna öt év alatt ötszáz lakónak felépítése.

A memorandumot a bizottság tagjai sorban át fogják tanulmányozni és egyenkint meg fogják arra tenni megjegyzéseket. Óriási terjedelmére és nem végleges formájára való tekintettel Schuster ny. ezredes és Fetu V. János memorandumát később fogjuk ismertetni.

Stanescu N. Viktor ítéltáblai jegyző, aki régóta foglalkozik a tisztviselői lakásépítés problémájával, a tegnap délutáni értekezleten néhány megjegyzést fűzve Schuster ny. ezredes és Fetu V. János memorandumához, maga is előterjesztett a házépitéshez szükséges költség előteremtésére vonatkozó tervezetet, amelyet az alábbiakban közlünk:

A Nagyváradon házhelyet kapott 1874 emberből a tervezet szerint kereken ötszáz lesz olyan, aki a csoport kollektív akciójához csatlakozik és így megalakul egy építő társulat. Két-, három- és négyszobás és mellékhelyiséges házakat fognak építeni. Már most az ötszáz embert öt évre elosztva az építőtársulat megalakulásától számítva, minden évben száz-száz ember fog építkezni. Az építkezés teljes árát tizenöt év alatt kell lefizetni. Az a száz ember, aki az első évben épít, azonnal letétbe helyezi, azonnal letétbe helyezi 30 ezer lejt és aztán öt éven keresztül minden hónapban 600—600 lejt fizet; aztán a további tíz éven át minden hónapban 500—500 lejt törleszt.

Aki a második évben kezd építeni, az előre (az első évben) letesz 25 ezer lejt; az első év-

ben havonta 400 lejt, azután öt éven keresztül havi 600 lejt, majd kilenc éven keresztül havi 500 lejt törleszt.

Aki a harmadik évben kezd építkezni, az az első évben 20 ezer lejt fizet le előre. Az első két évben 400 lejt fizet havonta, a további öt évben havi 600 lejt, majd nyolc éven át havi 500 lejt.

Aki a negyedik évben kezd építeni, az az első évben előre lefizet 15 ezer lejt; az első három évben havi 400 lejt, a további öt évben havi 600 lejt és a végső hét évben havi 500 lejt törleszt.

Végül: aki az építő társulat megalakulásától számított ötödik évben kezd építeni, az előre az első évben lefizet 10 ezer lejt; az első négy évben havi 400 lejt, a további öt évben havonta 600 lejt és az utolsó hat évben havonta 500 lejt fizet.

Stanescu tervezete szerint az építőtársulat több milliós kölcsönt fog felvenni, lehető legalacsonyabb kamatra, a váradi bankoktól.

Barbu Romulusz vezérigazgató véleménye szerint a helyi bankok ekkora áldozatot, éppen a megint rosszabbodó pénzügyi viszonyok között, nem hozhatnak.

Fildan Emil dr főügyész úgy gondolja, hogy legalkalmasabb lesz a Banca Nationalát megkérni, hogy bizonyos váradi pénzintézetek számára évről-évre kedvezményes hitelt folyósítson, azzal a kikötéssel, hogy ezeket az összegeket a pénzintézetek minimális kamatdifferenciával továbbadják az építőtársulatnak.

Ezt az eszmét az értekezlet valamennyi résztvevője magáévá tette.

Mélyreható és minden részlete kiterjedő vita következett ezután, majd elhatározták, hogy felhívják a váradi építésszket: küldjék be olcsó kisházak tervét Fildan Emil dr főügyész, vagy Maior László dr címére. A legjobbnak talált munkákat díjazni fogják.

PERZSASZÖNYEGEK
részletfizetésre is kaphatók
Sternbergnél Bulev. Regele
Ferdinand (Rasóci-u.) 14 1803

Kötelező

Előírás szerint
és legolcsóbban
készíti

Biró László
Str. Clorogaria (Uri-u.) 24.

DAYRAL & TAUBER LTD LONDON

Anglia legnagyobb divatszövet cég romániai vezérképviselete és főraktára:

Deutsch Posztóáruház Str. Avr. Iancu (Kossuth-u.) 1.)

A szerkesztő üzenetei

Tanácsalán. Régen elmult már az az idő, amikor a „diplomás ember” a társadalom szemében egy felsőbbrendű lényt reprezentált. Az utóbbi évek minden képzeletet meghaladó elanyagiasodásával egyidejűen devalválódott, bizony a diplomák társadalmi-helyzeti értéke, amihez különben hozzájárultak maguk a diplomás emberek is, amennyiben (igaz, sokan a körülmények kényszerítő erejénél fogva) tömegesen mentek kommerciális, ipari és pénzügyi pályákra. Nevetséges volna ilyesmit szígyelni. Mindenesetre, sok függ hajlamaitól. Ha tudományos pályára iránt valóban nem érez kedvet, akkor kár erőltetni — s válasszon csak nyugodtan és szígyen nélkül diplomamentes, de jövedelmező foglalkozást.

Utlevél. Z. F. Azt természetesen nem tudjuk megmondani, hogy maradjon-e, avagy visszaköltözzék 1922 előtti tartózkodási helyére — mert hiszen ez anyagi ügye bár és családi körülmények legújabbjától függ, amit mi nem ismerünk. Ha maradni akar, akkor nyújtson be megfelelő kérvényt a belügyminisztériumhoz, hogy ügyének rendezéséig tartózkodási engedélyt adjon Önnek. Ha pedig el akar költözni, akkor a követség a régi utlevél alapján ad utat. Mindenesetre, egzisztenciális kérdésről lévén szó, ne tegyen elhamarkodott lépést.

Englishman. Ön is beléphet a klubba, amely éppen azért alakul, hogy az angol konverzációnak gyakorlására lehetőségét nyújtson. Jelentkezhet Kolliner Ernő urnál, a Kovács Testvérek-cég (Sas-passage) főkönyvelőjénél.

Hisztéria. Az érzelmi csalódások azok a tévedések, melyek az érzékelési adatoknak az ítélet által való hamis magyarázatából támadnak. Nem az érzések csalnak, hanem érzetek alkalmat adnak csalódásokra, melyek csak az értelmező ítéletben rejlenek. Az érzelmi csalódásokhoz tartoznak: helytelen, abnormis lokalizációk (lokalizáció — az érzet vonatkoztatása egy helyre, mint annak kiindulási pontjára, az inger vagy ingerlés helyére, a testben, vagy annak környezetében). Az érzelmi csalódásokhoz tartoznak továbbá a nagyságok, távolságok helytelen becslései.

Orbis. I. Azt írja, hogy szereti a földrajzot, de ismeretei hiányosak, mert a háború után beállott területi változásokat nem ismeri. Ha alaposan ismerni akarja nyugodtan ajánlhatjuk G. Freytag híres kiadócég 1925 évi Welt-Atlasát, amely nem kevesebb, mint 142 térképet tartalmaz. Megrendelheti a Hegedűs Hirlapiroda ut-

ján is. 2. Bibliográfiáról magyar nyelven Gulyás Pál dr budapesti magántanár irt igen kiváló munkákat.

Bakfi. Ne féljen, semmitestse sem nevetjük ki helyesírási hibáit; utóvégre az ilyesmi a legjobb helyeken is előfordul. Felvilágosítással szívesen szolgálunk. Tehát: 1. az összetételeket a szó elemei szerint választjuk el. pl. elarasz (mert az el igeikötőből és az araszt igeből van összetéve); megint (= figyelmeztet; ellenben: megint = ismét); csak-is; rend-ör (ellenben: ren-des); hol-ott; (ellenben: ha-lott); el-ég (valami lánggal elég); ellenben: a-lég = több nem kell.

Olcsó és elegáns

GYERMEKCIPOK „CARMEN”
gyermekcipőszalonban, Str.
I. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

ZONGORAK részletfizetésre kaphatók „Sternberg”-nél, Bulevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

LEITNER MARTON R-T-nél deitinek, bolistok, poupienek, zedrek melyen leszállva.

A Gutenberg Dalkör
matinéja a Kath. Körben
szeptember hó 13-ikán
d. e. fél 11 órai kezdettel

Tudatjuk, hogy társultunk a modernül berendezett

uriszabó üzletünket

a Bulev. Regele Ferdinand (Rasóci-u.) Díebánia-templom palotájában úgy angol, mint más külföldi szövetekkel felszerelve

megnyitottuk.

Araink olcsók. Részlet-osztály.

Darabont és Szikszay.

Vásznak, chifonok, damasidruk nagy választékban legolcsóbban LEITNER MARTON R-T-nél

A halál legyőzése

Az életnek évszázadokig terjedhető meghosszabbítása. (Makrobiotika) A vénülés és az összes betegségek leküzdése minden életkorban, kizárólag természetes úton. — 68 fejezettel bővített III-ik legnagyobb kiadás

Írta: **Bicsérdi Béla.**

Több praktikus étrendet is tartalmaz.

Ára 200 lei.

Videkre utánvétellel elküldjük.

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában, Oradea-Mare.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

(24)

A Tiszák tudniillik hagyományuk szerint a megyeházán szerettek nyilatkozni nagy örömmel a dolgokban. És ahogy a szélid. Fetsér püspök mellett zöld asztal végében felállt a megyei ur, kissé megrámtott, kifényesedett könyökű, aizerjét és pillantását széthorogtatta kipirult arcu hiveinek muszke falankszán, a gárda könnyes szemmel, boldog viadattal emelte ujjra, meg ujra zivébe bálványát. A bihari ur, kinek utánozhatatlanul kedves mulató-geisztusai hipnotizáltak az istenfélő városi embert, voltaképp ilyenkor vett tudomást Várad létezéséről, meg lófutását idején, megyebál napján. Világos, hogy a színházba is be kellett kukkantani, már csak a Perényi Margitot meg spektálja az ember, pláne az Ámon anyról meg muszáj otthon az asszonyoknak elmesélni, hogy milyen gyönyörűen, de kicsoda huncfut betyárul énekelte a nótát, hogy aszongya carica kukorica haj! ... Igaz, hogy az ilyen színházi daloknál sohse lehessen tudni, hányadán áll az ember. Barthos Gábor is úgy volt vele, hogy pesten jártában csodául beendte szívébe egy bolondos perett nótáit. Nézte-nézte a lépszínházban, hogy milyen élesen, vad tüzzel igazítja a bandát egy szál plajbásszal Konti József, a karmester. Kés kapelmeiszter tud így dirigálni. Akit addig látott, csak egy immel-ámmal csinálta. — Barthos Gábor aztán felvonás közben odament Kontihoz, s mint illik, bemutatkozott:

— Nagyon tetszik nekem, hogy öcsémuram dirigál. Nem bánálnék száz pengőt, ha elbúnné velem ide ni, csak a fannoniába és a Dunárit a fümbembe dirigálná evvel az ügyes ceruzával ...

... Miskolczy Barna már hajzott valahogy. Ő már egész szívvel az Alapi utcáé lett. A városi közgyűlésen az aságirók asztalához huzódott, ottan recsegte vidám, izes közbeszólásait, amik nélkül sem is volt igazi színe a tudósiasnak.

Volt egy mérges városatya, aki örökké interpellált. Egyszer gyalázatos kövezet miatt atfogott. Az ősz Molnár Imre degesen legyintett:

— Ugyan kérem, torkig vagyunk ezekkel ...

— Nincs nekem dolgom az a torkával — vágott vissza a kíváncsian az interpelláló.

Erre aztán felcsattant Miskolczy Barna:

— Hagyjátok már szegényt. Még baja van a tulajdon torkával. Minden közgyűlésen a torkán gyün ki a feje!

Nem lett volna komplett a tekintetes közgyűlés

Friedländer Sámuel

nélkül. Exploziv temperaméntuma nem egyszer sütötte ki a legtüzesebb, legégetőbb villámokat. A filigrán, ideges emberke szellemes, finom arcát marcona bajusz-szerkezet felhőzte be. Igaz, hogy Friedländer Samu tulságos érzékenységi idegrendszerének hevéhez, szenvedélyes vérmérsékletéhez kongruensen simult a

zord külső. De minket, akik ismertük, csodáltuk — és kevesen — szerettük, minket a gazdag, bonyolult koponya érdekelt, harcos fellépésének hangszerezése nem ejtett tévedésre. Minden hatástól független, forró, fegyelmezetlen ingenium. Nem volt mély és átfogó, a legjobb akarattal senki lehetne mondani, de valami titokzatos erejű ösztönnel, egy-egy szerencsés pillanatában divinációszerűen érzett meg és tett magáévá gondolatokat, szűrt le kemény judiciummal eredményeket, amelyek hosszú évek tanulmányait és bu-

várlatait kívánták volna. Tudott mindent. De mindent csak röptében, ahogy a gyorsan szálló fecske érinti a Körös habját, egészen a víz felületén. És ezzel a készséggel, melyet eredendő intelligenciája támogatott s égő szelleme szokafan hevű színekkel és fényekkel dekorált, ezzel az ő komoly alap nélkül való, romantikus felkészültségével megtéveszthetetlen biztonságu debatter volt. Legmélyebben előtte Vázsonyi hajlott, akit a vitában leszűrt.

(Folytatom.)

Sötétben maradt a város

Mi okozta tegnap este a villanyvilágításban keletkezett zavart

Egy óra hosszat tartott az izgalom — Gyertyák a kávéházban

Tegnap este valamivel kilenc óra után erős zivatar csapott a városra. Villámok cikáztak, s a zuhogó eső elől mindenki fedél alá menekült. Husz perce ömlött már az eső, amikor hirtelen kialudtak a lámpák a város nagyobb részén és félelmetes sötétség nehezedett a csatakos utcákra. Binn a főtéren csak a Royal kávéházban aludt ki a körték izzó fénye, a többi kávéházak tovább is fényárban égtek. De lefele

a Ferdinánd király (Rakóczi) uton és a liget irányában a Körösig koromsötétség keletkezett. Sötétben maradt végig a Calea Victoriei (Kolozsvári) ut, a Körös jobbpartja és Olaszinak tekintélyes része.

Az e tájra eső vendéglőkben megbénult a hangulat, a lakások ablakán át halvány gyertyafény szűrődött a barátságos éjbe.

Egyedül talán a Royal-kávéház volt az, amelyben a vacsora utáni társaságok éppen hozzáálltak a kártya- és mahjong partihoz. Nagyobb ijedelemről itt szó sem volt. A szelíd kis pánik itt csak pár pillanattig tartott, mert hamarosan gyertyák kerültek az asztalokra és a kísérteties fény mellett folytatódott a játék.

Busabb képet mutatott azonban az utca. Az esős időben ködös, sűrű sötétségben riadtarcu emberek botorkáltak szállásaik felé. Senki sem tudta mi történt. Sokan úgy hitték, a villámcsapás okozott valami bajt.

Mindenki félve gondolt a legutóbbi tavaszi sötét éjszakra, amikor órákon keresztül maradt a város világítás nélkül.

A Nagyvárad Estilap munkatársa nyomban a villamosmű telepre sietett, hogy megtudja mi történt.

A villanytelepen ideges sürgősforgás. Bazili Mihály igazgató személyesen ad utasításokat a műszaki személyzetnek.

Egymásután indulnak a csoportok a hiba megkeresésére.

Bent a telepen már megállapították, hogy az úgynevezett Victoriei (Kolozsvári) utcai és Traian (Széchenyi) téri hálózathoz történt rövidzárlat. Abban a pillanatban, mikor a két fővonalon az érintkezés megtörtént, a telepen levő

hatalmas kapcsolótábla felkilykolt súlyú vörösréz biztosítékai borzalmas detonációval robbantak ki.

A gépek azonnal jelezték a bajt. A város különböző részeibe ki-

küldött csoportoktól nehezen érkezett jelentés, ami

főképp annak tulajdonítható, hogy a telefonközpont minden kritikán alul működött.

Negyedórak teltek el, míg egyszer-egyszer megszólalt a telepen a telefon és így a hiba megvizsgálására kiküldött csoportoknak

konflislon kellett becommogniok a telepre jelentéseket tenni.

A Victoriei (Kolozsvári) utcai vonalat hamarosan rendbehozták és ott a világítás alig husz percnyi szünetelés után helyreállott.

Sokkal tovább tartott a Traian (Széchenyi) vonal felülvizsgálása,

amelyben Bazili igazgató személyesen is résztvett. Körülbelül fél-tizenegy óra tájban érkezett vissza a telepre Bazili igazgató, a kinek rendeletére azonnal pótolták a hiányzó biztosítékokat

és tíz óra negyven perckor bekapcsolták ezen a vonalon is a világítást.

Az emberek élénk ujjongással üdvözölték a kigyuló lámpák fényét és az egy órán át tartott sötétség izgalmait hamarosan elmúltak.

A világítási zavar okáról Bazili Mihály az Estilap munkatársának a következőket mondotta:

— Körülbelül hét kilométeres vezetékhalózaton történt a rövidzárlat,

amelynek okát e pillanatban még nem tudjuk. Ezen a területen földalatti kábelek fekszenek és azok felülvizsgálata hosszabb időt vett igénybe.

A rövidzárlatot valószínűleg az esős időjárás okozta.

Ez ellen még a legnagyobb metropolisok villamostelepei sem tudnak védekezni. A hibát szerencsére hamarosan sikerült felfedeznünk és így a világításban huza-mosabb zavar nem történt.

— A világítás zavartalanabb ellátása sok tekintetben összefügg a jelentékenyebb áramfejlesztési lehetőséggel. Erre pedig most már rövidesen sor kerül a várad villanytelepen. A gépterem közepén emelkedik a hatalmas harom ezer lóerős új turbina, amely nyolctíz hét múlva már üzemben is lesz és a villamosmű az eddigi 6200 lóerővel szemben 9200 lóerővel fog működni. Két hatalmas új kazánházat is építettek és a sokmillió beruházáson kívül most kerülne sor az új rendszerű modern kapcsolótáblák felszerelésére is,

amelyek körülbelül újabb 4 millió lejes beruházást jelentenének. Az új beruházás nagy gondot ad a villamosmű igazgatóságának, mert az üzemi kiadások hatalmasan felfűszaporodtak. A szénárak hatvan-hatszoros emelkedésével szemben az áramdíjat csak huszszorosára emelték fel. Ami a legfeltűnőbb a városi villamosmű nem rendelkezik automobillal, úgy, hogy ilyen zavarok esetén a város minden részébe igyekvő munkáscsoportok konflisokon és gyalogosan mennek ki a vonalakra, ami sokszor órákig késlelteti az előforduló hibák orvoslását. A városi tanácsnak elsőrendű kötelessége lenne a villamosmű rendelkezésére bocsájtani automobiloikat és egyéb gyors járműveket, hogy szükség esetén igénybe vehessék azokat.

m. v.

Portál-láz Váradon

Kezdetben volt a kirakat, azaz dehogyan is: kezdetben volt az ablak, amelybe a gondos kereskedő kirakta a portekáját, hadd lássák. (Az őskorban bizony még ablak sem volt, hanem csak a régi szép jelszó: „A jó bornak nem kell céger!”) Csak azután jött a kirakat, amely már magán viselte a civilizált nagyváros jellegét, nemkülönben a kereslet és a kínálat szigorú törvényének ismervét. A kirakattól fejlődött ki végül az úgynevezett portál, amely körülbelül abban különbözik a kirakattól, mint — mondjuk — a vitrin az üveg-szekerénytől. A portál legnevezetesebb tulajdonsága az, hogy drága. Ezenkívül díszesebb és feltűnőbb is, mint az egyszerű kirakat, nem szólva arról, hogy könyebben betörök és (hogy sois qui mai l pense) könyebben ki is rabolható.

Nos, ez a portál most fejébe vette, hogy meghódítja Váradot.

Vagy úgy is mondhatjuk, hogy a várad kereskedők vették fejükbe a portál meghódítását. Kezdték Wajszlovits bérlői, majd — az összhang kedvéért — átvették a divatot a Ferdinánd király (Rakóczi) ut több más pontjain is, a Mária királyné (Bémer) térről nem is szólva. A portál-láz azonban nem állt meg a kishidnál, hanem folytatódott az Avram Jancu (Kossuth Lajos) utcán, ahol egyszerre három üzlet öltözött át vasba és kapott új portált. De ea

még mind semmi. Nemcsak a szorosán vett belvárosban, hanem a periferiákon is bontanak, vakolnak és üvegeznek váltig, a stagnáló építőipar nagy-nagy öröme.

Egy ismerősünk, akivel erről az érdekes és az utcák szépségét kétségkívül emelő tünetről beszélünk, meg is jegyezte a minap:

— Szép, szép, hanem aztán úgy ne járjunk ezzel is, mint az a bizonyos szépasszony, aki amíg fiatal volt és hódító, egyszerűen minden cicoma nélkül öltözködött...

— És aztán?

— Nos, ahogy öregedni kezdett és ahogy fogyni kezdtek az udvarlói, olyan mértékben szedte föl magára a drágábbnál-drágább ruhákat...

— Csak nem akarja ezzel azt mondani, hogy...

— A világért sem — szolt rossz-májú ismerősünk és megcsodált egy ragyogó, hatalmas poitált.

HIREK

* **Jakobovics Manó halálához.** A minap elhunyt Jakobovics Manó haláláról mi is megemlékeztünk. A világeletemben jókedvű „cigánybáró” váratlan elmulása szerte mely részvétet keltett, s mi is az igaz részvét hangján emlékeztünk meg a kiterjedt családot ért gyászról. Mégis a munka hevében olyan kifejezések kerültek az egyébként jóakarát sugárta nekrológba, amelyek a hátramaradottak érzékenységét sérthették. Mi fájlajuk ezt a legőszintebben, s szívesen hangsúlyozzuk újlag, hogy e gondterhes életből távozott Jakobovics Manó emlékét minden foltól menten őrizhetik meg azok, akik e derék embert életében szerették.

* **A pénzügyminiszteri sikkasztó szembesítése** Bukarestből jelentik: A vizsgálobíró tegnap szembesítette a fogházban levő Zacharescu kis asszonyt a feljelentést a pénzügyminiszterium járadékpapír sikkasztójával. Zacharescu kisasszony tette meg a feljelentést a sikkasztó ellen, később aztán őt is, mint bűntársat tartóztatták le. Zacharescu kisasszony a szembesítés alkalmával kijelentette, hogy Dambiviceanutól több ízben kapott ajándékokat, mert az azt hitte róla, hogy ő a pénzügyminiszternek rokona.

Dambiviceanu tagadta Zacharescu kisasszony állításait, akit előreláthatólag még ma szabadlábra fognak helyezni.

Ninonban Kölnivizek kimérve.

* **Olcsóbb lesz a magyar vizum.** A Hegedüs Hirlapiroda vizum-csúfolya közli az utazókörzettel, hogy rövidesen életbelép az az intézkedés, amely szerint mindazok, akik európai körutazási jeggyel utazva kiszállnak Magyarországon és ott egy időt eltöltenek, — 50 (ötven) százalékos vizumdíj-kedvezményben részesülnek. — Nincsen ellenben joguk e kedvezményre azoknak, akik csak átutazóban vannak Magyarországon.

A Nagyváradi Estilap körkérdéses pályázata

Újabb felvilágosítások

Nagyvárad intelligens publikuma méltónak mutatkozik azokhoz a tradíciókhoz, melyeket a régi Váradi kulturális nivója revalált: csakis ezt a következtetést lehet levonnunk abból az érdeklődésből, amelyet a közönségnek széles rétegei az Estilap körkérdéses pályázata iránt tanúsítanak. Egyelőre ugyan nem kész pályaművekben mutatkozik az érdeklődés, sőt elárulhatjuk, hogy ilyesmit még nem igen kaptunk, ellenben annál sürűbben fordulnak hozzánk felvilágosításért és e kérdések általában abban kulminálnak:

hogyan képzeljük mi magunk a választ külön-külön minden körkérdésünkre?

Veszélyeztetné pályázatunk komolyságát, ha most sok pályázni-akaró titkos kívánságnak eleget téve — megírnánk itt egy választ, úgy, ahogyan magunk elképzeljük. Könnyítéssel azonban szívesen

szolgálunk, mert magunk is érezzük, hogy nem kis feladat elé állítottuk olvasóinkat. Az első kérdésre:

„A háború befejezése óta megjelent szépirodalmi művek közül melyiket tartja ön a leérdekesebbnek és miért?”

— nem nehéz a válasz, hiszen azok a chei d'oeuvre-ök, amelyekkel az írók 1918 óta az emberiséget megajándékoztak, csaknem egytől-egyig le vannak törölve magyar nyelvről, Nagyvárad közönségéhez eljutottak és Nagyvárad közönsége — éppen ama bizonyos tradíciók folytán — megkülönböztetett érdeklődést mutatott a szépirodalom iránt. Ellenben annál nehezebb — készséggel elismerjük — a második kérdés: „Az ön véleménye szerint a háború befejezése óta ki csele-

kedett a legtöbbet az emberiség boldogsága érdekében?”

Belátva azokat a nehézségeket, amelyek egy ilyen probléma megoldása elé tornyosulnak (oly kis idő választ el még bennünket és olyan kicsiny a perspektíva — elhatároztuk, hogy ezt a második kérdésünket így módosítjuk:

„Az ön véleménye szerint a huszadik században (1900-tól napjainkig) ki cselekedett a legtöbbet az emberiség boldogsága érdekében?”

Negyedszázados távlatról lévén szó, talán mégsem fog felhangzani az a panasz, hogy az áttekintés lehetetlen.

Végül, ami harmadik kérdésünket illeti:

„Az ön véleménye szerint ki volt a világtörténelem legkimagaslóbb női szereplője és miért?”

— csak természetes, hogy női oldalról kapjuk a legtöbb kérést, hogy tisztázzuk, mit is akarunk ezzel! Pedig a kérdésünk oly tiszta és világos, hogy aligha szorul további magyarázatra. És vég-eredményben, azt hisszük, nem is olyan nehezek ezek a kérdések, csak félre kell tenni minden skrupulust, át kell gondolni mindazt, ami e kérdések lényegével kapcsolatban minden intelligens embert foglalkoztatott már és arra gondolva, amit Kant Immanuel mondott:

„Legyen bátorságod a saját eszed használatában, ez a műveltség első ismertető jele”

igen e jelszóval, neki kell ülni a válasz megírásának.

Megjegyezzük, hogy a pályázatból ki vannak zárva a hírlapírók és természetesen a zsűri tagjai.

* **A kamarai választásokról** Nagyváradra még nem érkezett értesítés. Bukarestből jelenti a Rador: A bukaresti kereskedelmi és iparkamara tegnap kezdte meg a választási igazolványok szétosztását. Az ipari és kereskedelmi miniszternek a kamarákhoz intézett körrendelete értelmében a jelöltek egyenlő, vagy listán kell bejelenteni az illetékes törvényszék elnökénél. A jelölések benyújtásának határidejét a miniszter szeptember 5-ében állapította meg. Egyéni jelöléshez öt választó ajánlata szükséges. Az Estilap munkatársa a kamarai választásokat illetőleg érdeklődött a nagyváradai kereskedelmi és iparkamaránál, ahol az a választ kapta, hogy a kereskedelmi miniszternek fenti körrendelete még nem érkezett meg Nagyváradra és így arról itt még mitsem tudnak.

* **FÖLDES című Strada Saguna (Kapucinus-utca) 19.**

* **A GUTENBERG DALKÖR** szeptember 13-án rendez meg ingyenes matinéját délelőtt fél 11 órai kezdettel a Kath. Körben. E jónévű Dalkör méltán rá is szolgál arra az érdeklődésre, amellyel a közönség rokonszenve kíséri egy a műkedvelők, valamint a Dalkör működését. A matiné a legjobb műkedvelők lépnek fel. Belépődíj nem lesz, de a műsort tetszés szerint lehet megváltani.

* **Kedvezményes utazás az osztrák vasutakon.** A Wagons-Lits társulat ügynöksége (Hegedüs Hirlapiroda), közli, hogy az osztrák vasutakra jelentékeny kedvezménnyel lehet 30 napra érvényes utazási jegyet váltani. Az őszi bécsi mintavásárra egész különleges és nagymérvű kedvezmények vannak. Mindezekre nézve bő felvilágosítással szolgál a Hegedüs Hirlapirodában levő Wagons-Lits ügynökség. — Ugyancsak itt közöljük, hogy Bécsben a cionista kongresszus alkalmával rendezett tüntetések nyomán keletkezett izgalomnak immár semmi nyoma. Bécsben megint nyugodt, békés, elevenen egészségesen lüktető világvárosi élet van és így a szeptember 6—13-án lezajló bécsi mintavásár látogatóinak nincsen mitől tartaniuk. Már eddig jóval több külföldi jelentette be látogatását a bécsi Messére, mint amennyien tavaly voltak.

* **Mit kell a fiatal leánynak tudnia?** Fiatal leánynak való orvosi tanácsok, írta dr. Schuschny. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 55 lei.

* **Amiről minden kultúrember beszél.** Ez az Ex Libris folyóirat, amelynek utján évi 120 leiért háromezer könyvet olvashat magyar, német, francia, román ismeretében. Rendelje meg Lepagétól Kolozsvár az Ex Libris folyóirat 1—4 számát 80 lei utánvétellel és ha látta azt a csudás folyóiratot, bizonyára kiegészíti évi előfizetésre (120 lei) utólag is. Vagy kérjen 1 próbaszámot 20 lei után-étellel.

* **A nagyvárad Orsolya-zárda továbbképző tanfolyama** hivatva van arra, hogy ne csak emelje Nagyvárad pedagógiai életének színvonalát, de a tanítás bizonyos ágában hízagot pótoljon. Bánáss László, az Orsolya-rendi iskolák igazgatója dicséretreméltó agilitással bővítette ki ezidén ezt a továbbképzőt, mely nemcsak Nagyvárad és a megye, de a messze vidékről ideseregülő urileányoknak magasabb műveltséget és olyan gyakorlati tudást ad, melynek az életben minden körülmények között nagy hasznát látják. A gyakorlati tárgyak az ideán az elméleti tárgyak körül csoportosulnak és a gyakorlati tárgyakat minden szülő tetszése szerint választhatja leánya részére. Nyelv, irodalom, világtörténelem, földrajz, művészettörténet, számtan, könyvtar, háztartási ismeretek, svéd torna stb. ezek az első évfolyam elméleti tárgyai, míg fehéreműszak, varrás, batikolás, kézimunka stb. ezek a gyakorlati tantárgyak. A második évfolyamon már esztétika, bölcsélet, biológia, gazdasági ismeret szerepelnek, a gyakorlati tárgyak között pedig oly egyszerű dolgok, hogy munkamesterneői diplomát nyerhet az, aki elvégezte. De kiváló tantervű a román, francia és német nyelvvel. Van külön művészeti és festészeti tanfolyam, gépiró és 5—5 hónapos román, magyar, német gyorsírási tanfolyam, különös tekintettel a kereskedelmi ismeretekre. Egyszóval ez az iskola az életre nevelt, művelt, sokoldalú tudással bíró nőket ad a társadalomnak. Rendkívül sokan vannak jelentkezők a beíratásra.

* **Mandei Ilona** zenekolájában a beíratások szeptember 1-től kezdődnek, Vitéz Mihály (Nagy-piac) tér 7. Jorga Miklós (Zöldfa-utca) sarkon.

ISTEN BÜNTETÉSE...

A koldus betér a vendéglőbe alamizsnáért, de a vendéglős ki-kergeti. Távozóban, az ajtóban összetalálkozik egy másik koldussal, akitől csapnasszolja a vendéglős szivtelen eljárását.

— Az isten büntesse meg, — fakadt ki a másik koldus.

— Már megtörtént — szól a kidobott koldus — és kabátja alól elővett egy ezüst evőkanalat.

* **Mi az Ex Libris?** A szellemvilágmozgalmak és Erdély között összekötő kapocs a négy nyelvű Ex Libris folyóirat, mint hű tükrök a világkultúrának. 1—4 szám együtt 80 lei. Próbaszám 20 lei. Évi előfizetés 120 lei. Rendelje meg azonnal Lepagénál Kolozsvárt.

* **A TINCA (Tenkei) autóbussz** érkezési és indulási állomása Alexandrii (Teleky)-utca és Vitéz-utca sarkán lett megállapítva. Előjegyzések eszközölhetők Kenyeres és Engländer divatárucégnél, Piata Unirii (Szt. László-tér) 1.

Hermann kárpitos műhely megnyílt a Sas-passageban

Rejtélyes gyilkosság egy biharmegyei községben

Egy borbélylegény agyonlőtt egy földmivest

A szaldbági esethez hasonló, de hátterét illetően sokkal rejtélyesebb gyilkosság tartja izgalommal a biharmegyei Ant község népeit. Mint az Estilap legutóbbi jeleztette Ant községben hétfőn délután holtan találták Szénási József 23 éves földmivest. A holttest Dancs Béla 31 éves borbély kezében feküdt és több revolverlövéstől származó seb jelezte rajta, hogy gyilkosság történt. A szénási mindjárt Dancsra esett, amikor is inkább, mert a borbélyt — holttest fölfedezésekor — nem találták sehol.

Tegnap délelőtt aztán a megszórt helyre mentek a gyilkos önként jelentkezett a társadai csendőrség és bejelentette, hogy Szénási Józsefet ő ölte meg. Nyomban átküldték a nagyszalontai csendőrségre, ahol már folyik a nyomozás a titokzatos ügyben.

A kihallgatás során részletes állomást tett a gyilkosság körülményeiről, amely az ő bementése a tanúk állítása szerint a következőképen folyt le:

Az anti földműves fiatalok vasárnap este bált rendeztek, amelyeken Szénási József volt a rendezője. A bálon nagyon sokan vettek részt, sőt még idegenek is eljártak. A hangulat különösen éjtélén nagyon emelkedett volt. Dancs, aki egyébként is izgatott ember, odament az egyik ismerettséghez és igazolásra szólította fel. Az idegen azonban nem volt hajlandó a felszólításnak eleget tenni, mire Dancs hazaszaladt ésrowningját magához véve visszatért. Rátamadt az idegenre és most már fegyverével kényszerítette igazolásra. Szénási, amikor látta, hogy Dancs milyen veszélyes módon molesztálja vendégét, közbe lépett és szemére hánytva, hogy jogtalanul detektívnek adja magát, holttest semmilyen igazolást nem tud erről felmutatni. Dancs felhívta, hogy jöjjen el lakására, ott majd megmutatja az irásait, amelyek igazolják titkosrendőri minőségét. Szénási nyugtalanul engedett Dancs hívásának, elindult vele, de a háza kertjében megállott, nyilván azért, mert nem akart az ittas emberrel esetleg tetteslegesen konfliktusba keveredni. Amint Dancs az ajtó felé haladt, egyszer csak

kiragadta zsebéből a revolvert és anélkül, hogy megfordult volna, a háta mögötti lépkedő Szénásira rásütötte a fegyvert. Akit a golyó homlokán talált.

Szénási egy jankiáltást hallatva földön összerogyott, de aztán fel-

tápázkodott és a kapu felé vándorolt, mire

Dancs megegyeszer feléjelt, amikor is a golyó a szerencsétlen ember mellébe turódott.

Szénási újból elterült a földön és néhány perc múlva kiszorodott.

A német birodalmi gyűlés elnöke meglátogatta a francia miniszterelnököt

Megnyitott Párisban a világbéke-kongresszus

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisban tegnap megnyitották a 24-ik világbéke-kongresszust, amelyen husz nemzet képviselői jelentek meg. De Monzie francia kultuszminiszter elnökölt. Eredetileg úgy tervezték, hogy előbb Herriot, volt miniszterelnök a francia kamara jelenlegi elnöke fog beszédet intézni a kongresszushoz, majd Löbe, a német birodalmi gyűlés elnöke mond beszédet. Mivel azonban Herriot más elfoglaltsága miatt nem mehetett el a kongresszusra, elmaradt Löbe szónoklata is, amelyet most francia nyelven ki fognak adni

és terjeszteni fogják azt egész Franciaországban. Painlevé francia miniszterelnök fogadta Löbe német birodalmi gyűlési elnököt. Ennek a látogatásnak jelentősége annál nagyobb, mert első eset a világháború óta, hogy a legmagasabb pozícióban levő német államférfi vizitál francia államférfiunál. A francia miniszterelnök és a német törvényhozó testület elnökének találkozása különös fontossággal bír most a Népszövetség ülésének küszöbén és kétségtelen, hogy döntő befolyással lehet a genfi konferenciára.

Arra a kérdésre, hogy volt-e valami összeütközés közöttük előzőleg, Dancs tagadólágg felelt. Egyetlen szó nézeteltérés sem volt mindaddig, míg azzal az idegennel az incidens meg nem történt, melybe a szerencsétlen fiatal ember beleavatkozott s amely ránczve olyan tragikusan végződött.

A holtestet tegnap Nagyszalontán felboncolták. A gyilkos borbélyt pedig ma délelőtt átkísérték a nagyváradi ügyésség fogházába.

A csempészéssel vádolt református pap a váradi törvényszék előtt

A törvényszék Mitescu-Fercigan szüneti tanácsa ma délelőtt tárgyalta H. A. lelkész csempészési ügyét.

H. A. — mint az Estilap tegnap megírta, — az érmihályfalvai határállomáson keresztüli gyekezett Debrecenbe. A vámvizsgálatot végző tisztviselő 48000 leit vett el tőle és csempészési jegyzőkönyvet készített.

A mai tárgyaláson H. A. elmondta, hogy szombaton reggel indult Bánlyahunyadról három gyermekével és akkor odaadta a pénzt legidősebb fiának. Érmihályfalván legkisebb gyermekét bevitte a vasuti vendéglőbe. Közben másik gyermekével is dolga akadt és teljesen megfeledkezett a pénzről. Később észébe jutott és figyelmeztette legnagyobb fiát, hogy a revíziónál mondja meg, hogy nála van a pénz. Amikor a vámisztviselőt megkérdezte, van-e nála vala-

mi elvámolni való, bemutatatta azt az ezer leit és egy millió magyar koronát, amit magával vitt. A vámos erre továbbment, de akkor H. A.-nak észébe jutott, hogy a legnagyobb fiánál van a pénz. Odament a fiához, elvitte tőle a pénzt és felmutatta a vámosnak. Amikor a vámtisztviselő a bankjegycsomót megpillantotta, bevitte őt a vámfőnökhöz, ahol jegyző-

A Magyar Pári hivatalosan cáfolja a román Nemzeti párttal való paktumot

Több erdélyi lapban olyan hírek láttak napvilágot hogy a Magyar Párt az Averescu párttal kötött paktumot felbontotta és a nemzeti párttal folytat paktumtárgyalásokat. E hírekre nézve a Magyar Párt elnöki tanácsa ma a következő cáfolatot adta ki:

1. A Magyar Párt és a nemzeti párt közt semmiféle meg egyezés sem jött létre, illetékes személyek hivatalos megbeszéléseket e tárgyban nem folytattak. Ha magánszemélyek közt voltak is megbeszélések, akkor ezek teljesen privát jellegűek voltak és legfeljebb ad referendum jelleggel bírhatnak, amelyek utólag az elnöki tanács elé terjesztendők, ennek a határozatától függ, hogy ezek a magánbeszélések utólag hivatalos színezetet nyerhetnek-e,

könyvet vettek fel a csempészéséről.

Magrini ügyész vádbeszédében fenntartja a vádat.

Tacianu Román ügyvéd, aki dr. Grossmann dr.-ral együtt látja el a védelmet, vádbeszédében rámutatott arra, hogy a csempészés vádját magával a vámjegyzőkönyvvel nincs beigazolvva és kéri védence felmentését.

Magrini ügyész és Tacian védő replikája után H. A. kéri felmentését. Három gyermeke és gyógyíthatatlan beteg neje várja Debrecenben. A pénz gyermekei nevelésére kellett. Az idő előrehaladása folytán közben mindenki elment a törvénytől és az íratárak zárva voltak, a bíróság nem tudott hozzájutni az előző csempészési perek ítéleteihez és az általános vámtörvényhez, — ezért az ítélet kihirdetése délutánra maradt.

A Csarnok előkészületei a kamarai választásokra

Tegnap este a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok választmánya ülést tartott, amelyen foglalkozott a Kereskedelmi és Iparkamarai választások kérdésével. A Csarnok választmánya öttágu bizottságot küldött ki avégből, hogy az illetékes körökkel lépjen érintkezésbe és velük egyetértésben alapítsa meg a jelöléseket.

A Csarnok választmánya által kiküldött bizottság tagjai a következők: dr. Fried János, a Csarnok főtitkára, aki hivatalból tagja a bizottságnak, továbbá Megyery Ferenc mérnök, Tátray Gusztáv és Reichard Dezső kereskedő, Karpfi Márton, a faegyesület titkára és Bihari Sándor bórkereskedő. Ez a bizottság már ma megkezdte működését.

2. Szó sem igaz abból, hogy az elnöki tanács a pártvezetőségét megrótt a mezőgazdasági kamarai választásoknál elfoglalt taktikai álláspontja miatt. Ellenkezőleg az igazság az, hogy a követendő taktikát az elnöki tanács az előző ülésén határozta meg, a pártvezetőség ezt végrehajtotta és az erről szóló jelentést az elnöki tanács megnyugtással vette tudomásul.

3. Teljesen légből kapott az a hír is, hogy a csucsa paktum felbontásáról volna szó. Ilyen irányban lépések sem a Magyar Párt sem az Averescu párt részéről nem történtek.

Sirgyalás a váradi temetőben

A rendőrség bűnügyi osztálya tegnap megjelent Tácsy Elvira nagyváradi lakos és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen sirgyalás miatt. A feljelentés szerint nagyanyjának a Rulikovszky-

temetőben levő sirjáról ellopták a keresztet, elhurcolták a drótkerítést és leszedték a szarkofág rézdiszeit. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Habig és Tress kalap-ujdonságok

megérkeztek. Róth M. Utóda. Telefon 184.

HERBST óras ékszerész

Regina Mária (Bémer)-tér 1.
Ezüstért, aranyért, briliántért ma-
gas árat fizetek.
Órákat, ékszereket olcsón javítok
jótállás mellett. 1880
Szemüvegeket olcsón árusítok.

Szücs- és szörme-

árut legolcsóbban minden
kivitelben

Andrássynál

szerezheti be. 1683

Str. Vlahuta
(Szt. János-utca 6.)

Új könyvekre pénzt ne költson**Olcsón ad HEGEDÜS kölcsön!**

Ujdonságok kölcsönkönyvtára!

TEAVAJ

tescheni módra helyben naponta
frissen készíve

kiloja 140 Lei
1 csomag 16 Lei

Kapható kizárólag: a **Flumel**
kávébehozatal cégénél, **Ki-**
rály gyümölcskereskedésében,
Stepper cukrászdában (Teleky-
utca) és a készítőnél **Farkas-**
nál Str. Saguna No. 16, 1978

32 év óta a Maria Királyné Szé-
chenyi-szállodában levő

Óras- és ékszerész üzletemel

kényszerűségből ideiglenesen

Str. Saguna (Kapucinus-u.)
16. szám alá helyeztem át.

A raktáron levő órákat, dísztárgya-
kat mélyen lezártított árban kiárusí-
tom. Aranyat, ezüstöt, briliáns tár-
gyakat, műfogat ismét magas árban
veszek. Óra és ékszerjavítást és új-
munkákat vállalom pontos kiszolgálá-
sban. Tisztelettel: **Freund**
Benjamin óras és ékszerész

**OLVASSA EL A KÖVETKE-
ZŐ REGÉNY UJDONSÁGO-
KAT A HEGEDÜS KÖLCSÖN-
KÖNYVTÁRBÓL:**

- Ewers: Lidérc. Fantasztikus regény. 2462
Forró Pál: Kegyetlen asszonyok. A szerelem és szenvedély írása. 2837
Gerő: Materialista lélektan. Van-e lélek? 2795
Kuprin: Jama a vöröslámpás negyed. A leghatalmasabb világvárosi erkölcsregény. 2814
Landsberger: Maison Olga R.-T. Szenzációs finom pikantériájú regény. 2643
Landsberger: Lu a kokott. Egy berlini lány regénye. 2859
London Jack: Magas északon. A népszerű író legérdekesebb munkája. 2644
Mares: Egy asszony, aki úgy él, mint a férje. 2890
Egy garzon asszony élete. Ujhelyi Nándor: Pénzt és nőt. Szenzációs modern erkölcsregény. 2915
Andor József: Két sziv. 2929
Sonnenfeld Adolf-nyomda s. t.

Alkalmazást kereső

nőknek és férfiaknak

ingyen hirdet az

Estilap

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó közlési díja

4

lei

A legkisebb 40
apró
hirdetés lei

LAKÁS

KIADÓ a központhoz közel kül-
lönbérjárati szoba. Ci ma Hegedüs
Hirlapirodában. 196

EGY szoba, konyha és mellék-
helyiségekből álló lakást keresek
az Egyesületei-tér közelében. Ci-
meket a Sonnenfeld-nyomda por-
tásához kérek. Ny

ELADÓ, kiadó, csere lakását
24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi
Strada Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4. 171

EGY szobás, konyhás lakást há-
rom-négyezer lei felépítésért kere-
sek. Cimet Hegedüs Hirlapirodá-
ba kérek. 101

HAZIGAZDAK figyelmébe! Jó
házbér ellenében keresek 1 szoba,
konyhás, mellékhelyiségekből álló
lakást, lehetőleg a központ közelé-
ben. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 69

MAGAS házbérért 2 vagy 3
szobás modern lakást keresek,
csakis házigazdával tárgyalok. Ci-
met „Házigazda” jelígre a Hege-
düs Hirlapirodába kérek. 104

ALKALMAZÁS

ZONGORA órákat adok kez-
dőknek. Ugyanott gyakorolni is
lehet. Cím Hegedüs Hirlapirodá-
ban. 38

FÜSZERSZAKMÁBAN jártas
kiszolgáló leány és egy fiatal ke-
reskedő segéd, kik románul is be-
szélnek, felvétetnek Horovitz, Str.
Pasteur (Kórház-utca) 45. 194

CIPÓ, kalap és uridivat szak-
mában komoly szakember jó eladó
alkalmazást keres. Cimet a Hege-
düs Hirlapirodába kér. 162

ÜGYES mindenest, aki főzéshe-
z is ért, felveszek. Özvegy Herman
táblabíróné. Strada Principele
Mihai (Gerliczy-utca) 14. 161

ZONGORA órákat adok akadé-
miai módszerrel, házhoz is me-
gyek. Cím Hegedüs Hirlapirodába.
161

Jó primhegedüst, obligát hege-
düst és zongoristát keresünk. At-
lantic film, Str. Cosbuc (Szalárdi-
utca) 2. 176

DEUTSCHES Fräulein sucht
Tagesüber Stelle zu Kinder, Str.
Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön-
utca) 40. 193

IRODA v. boltiszolgának ajánl-
kozom. Prohászka András, Calea
Victoriei (Kolozsvári-utca) 39. 1

IRODABA ajánlikozik pos-
tisztsíviselő, ki 2 évig ügyvédi
irodába és 7 évig postakezelő
vált, gépirásban, pontos pénztár-
kezelésben, irodai teendőkben jó
jártassággal bír. Román nyelvet is
bírja. Szíves ajánlatokat kér a
Nagyvárad kiadóhivatalába „Meg-
bizható” jelígre. Ny

INTELLIGENTES deutsches
Fräulein sucht Fags über Stelle zu
Kinder. Adresse bittet in Hegedüs
Hirlapiroda. 192

EGY munkásleány felvétetik a
Hitter si Breuer cégnél. 191

JÓL főző szakácsnőt keresek
azonnalra. Strada I. C. Bratianu
(Szaniszló-utca) 1. Katz. 189

GYAKORLOTT manicűrőzőnőt
felvesz Carnea szalon, Kiata Uni-
rii (Szent László-tér) 5. 197

HAZIKISASSZONYNAK ajánl-
kozik, főzést, varrást vállal Dra-
gomir Anna, Strada Episcopul
Ciorogariu (Uri-utca) 5. Dr. Ha-
lász. 188

ADÁS-VÉTEL

Mielőtt
**tűzifa-
szükségletét**
bárhon is beszerezné, sa-
ját érdekében hívja fel a
Stern
vállalatok
tűzifa telepét
Telefon 309.
Tekintettel a felhalmo-
zott nagy készletre, szá-
eáz I-ső osztályu tűzi-
fát olcsó áron ad, míg
a készlet tart.

Minden nap
bellephel
a
Hegedüs
Hirlapiroda
kölcson-
könyvtárába
Havonta
40 Lei.

Alapított
1906

Lelkiismeretes
szolid
kiszolgálás.

Megérkeztek

az összes
őszi ujdonságok

KLEIN ÖDÖN

céghez. Viteazul (Nagy-
piac)-tér 14. Harmati
fűszeressel szemben.

Gyönyörű választék férfi
női kabátelmékben, Sch-
Liliom Herm. Pollák vá-
nak, paplan, ágymatrac,
risnyák és rövidárak.

Női kabát

már 1000 Leitől.

A nagyváradai bőröndáru és táskagyár

Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18 szám a att
gyári helyiségében az összes gyártmányait

detailban is engr os gyári árban árusítja regie felszámítás nélkü
A garantált vulkan fibre 50, 55, 60, 65, 70, 75
bőröndök árai nagyság centiméterekben. Arak: 542, 596, 650, 705, 758, 812

Gyári perzsa

jutányos árban rész-
letre is kapható 1800 **Sternberg** régióskereskedő
Bul. Reg. Ford.

Argamun Spán
stb., új szőny-
gek perzsa mi-
tájuk sikerült
vétel folytán

FRANCIA könyveket me-
telre keresek. Cím Hegedüs
lapirodában.

AJTÓK és ablakok tta és
használtak, megvételre keres-
nek. Weisz Lajos, Str. Miron
tin (Erzsébet-utca) 12.

ELADÓ ház, szőlő és föld
35.000 leitől 3 millióig. Ertekez-
Tománémál. Körös-utca 21, 3
óraig.

20-25 lőerejű vilálynym
bérbe keresek. Cím a Heg-
Hirlapirodában.

KÜLÖNFÉLÉK

Goldberg elismert és jó előadó
nitja a román, német, francia
angol nyelveket, gyors, könnyű
korect módszer szerint. Str.
Voda (Szacsavay-utca) 43. sz.

GÉPAJOURAZAST olcsón
szép kivitelben készít Erbs
Str. Cuza Voda (Szacsavay-
28.

BUDAPESTEN két főisk
hallgató tiszta, világos szobát
res. Cimeket a Hegedüs Hirl-
irodába kérek.

ISKOLAS leányt vagy fiut
család elvállal. Cím Hegedüs
lapirodában.

Esőcrny

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 8.

Behuzás, javítás gyorsan készül

INGATLAN-ÁRVERÉS

Szeptember 4 én d. e. 10 óra
a nagyvárad kir. telekkönyvi-
tóság árverés szobájában el-
reztetik a Nagyváradon Str. B.
tineanu (Kertész utca) 3.
alatti ház felerésze. Közelebbi
tétélek megtudhatók: dr.
Teodor ügyvédnél megyei
ügyészség és dr. Adorján A.
ügyvédnél (Deák Ferenc-utca)